

De 16
en andere rijke teksten
VOOR OKAN

© 2023 - Wablieft

Frederik de Merodestraat 27

2800 Mechelen

www.wablieft.be

boeken@wablieft.be

Vormgeving: Merel Van Meurs

Druk: Wilco bv.

Illustratie op de cover: Flore Deman

Dit boek is ook beschikbaar als luisterboek.

Dit boek kwam tot stand in samenwerking met het ministerie en het departement Onderwijs van de Vlaamse overheid, in het kader van het Leesoffensief.

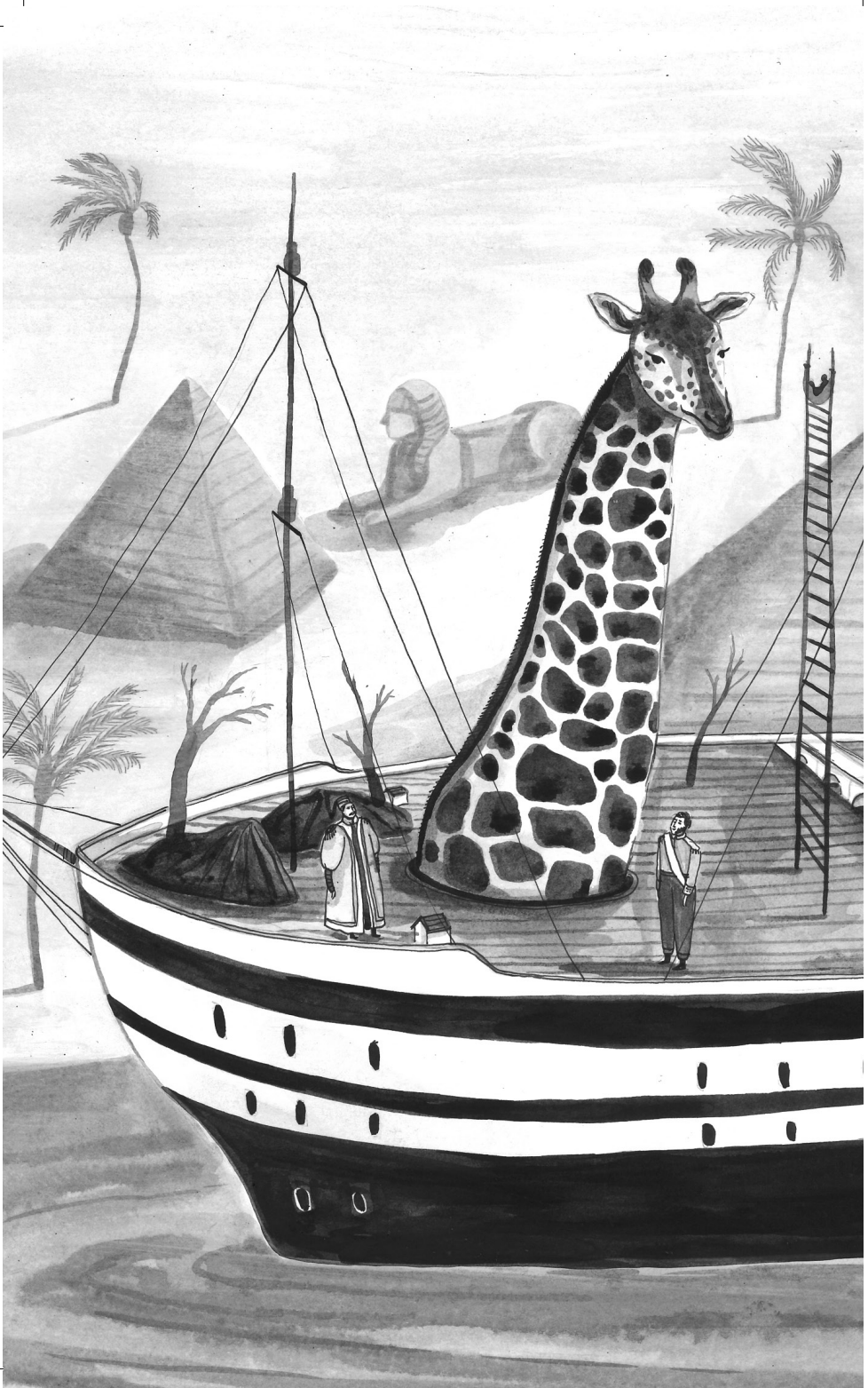
Rijke teksten voor OKAN

Wablieft verzamelde voor dit project meer dan 50 nieuwe rijke teksten, in eenvoudig Nederlands, voor jongeren in OKAN-klassen. Dat deden we met steun van de Vlaamse overheid, in het kader van het Leesoffensief. Nog meer rijke teksten vind je op de website rijketeksten.org van de Taalunie.

Dit boek is een deel in een reeks van vijf boeken. Enkele teksten van dit project vind je enkel online. Bij alle verhalen en teksten van dit project hoort lesmateriaal. De teksten en het lesmateriaal kan je gratis downloaden. Alle info vind je op wablieft.be/OKAN

Wablieft dankt het ministerie en het departement Onderwijs van de Vlaamse overheid voor de kans om dit project te mogen realiseren. En natuurlijk ook iedereen die meewerkte: alle auteurs, illustratoren, iedereen die lesmateriaal maakte en de leden van de stuurgroep.

Zarafa

Barbara Rottiers

De mensen staren naar me. Doen ze dat lange tijd? Dan krijgen ze een stijve nek. Want ik ben groot. Hoog vooral. Wel vier meter. De mensen kijken vaak naar me met hun mond open. Ze kunnen hun ogen niet geloven. En ze hebben knikkende knieën. Dat zie ik niet, maar dat weet ik. Want mensen zijn onder de indruk van me. Ze vinden het spannend om me te zien. Want nooit eerder zagen ze een giraf. En dat is wat ik ben: een giraf. Mijn naam is Zarafa, en ik ben de eerste giraf in Frankrijk.

Het is het jaar 1827. Er bestaat al veel. Maar heel veel ook nog niet. Er zijn nog geen auto's, nog geen vliegtuigen en nog geen telefoons. Die moeten nog uitgevonden worden. En de trein? Die bestaat ook nog niet. Dat is jammer. Want daardoor moet ik nu een lange reis te voet maken. Van Marseille in het zuiden van Frankrijk naar Parijs. Dat is bijna 1.000 kilometer. In Parijs ga ik in de zoo wonen. Daar zal ik de rest van mijn leven blijven.

De Eiffeltoren bestaat ook nog niet. Parijs is dus eigenlijk nog niet af. Die toren is pas klaar in het jaar 1889. Dan ben ik al lang dood. Want een giraf wordt niet oud. Een mannetje wordt meestal maar 20 jaar. Gelukkig ben ik een vrouwtje. Wij leven iets langer. Giraffen doen dus eerst heel veel moeite om te groeien, en dan leven ze niet zo lang. Dat is best jammer. Maar we zijn wel de Eiffeltoren onder de dieren. Dat kan niet iedereen zeggen.

Ooit was ik klein. Als kalfje leefde ik in Soedan. Daar namen ze me gevangen. Ze zetten me op een kameel. Die kameel bracht me tot aan de Nijl. Op de Nijl moest ik op een zeilboot naar Egypte. Een feloek, zo noemen de Egyptenaren hun zeilboten. Vanop de feloek zag ik palmbomen op de oever. Ik zag reuzen: heel grote beelden van mensen, als versiering van tempels. Er was ook een soort van mens-kat: de Sfinx. En enorme driehoeken waar je niet in kan, want die hebben geen deur. Dat zijn piramides. Daarin hebben de Egyptenaren lang geleden hun farao's begraven. Ze legden er geschenken bij. Ik ben ook een geschenk. Niet voor een farao, maar voor een koning. Dat zijn twee woorden voor min of

meer hetzelfde. Net als pasja. De pasja van Egypte gaf mij aan de koning van Frankrijk.

De tocht over de Nijl ging voorbij Caïro, de hoofdstad van Egypte. In de haven van Alexandrië lag een schip te wachten. Dat bracht me over de Middellandse Zee naar Frankrijk. Ze moesten een gat in het dek van het schip maken, zodat ik naar buiten kon kijken.

De tocht over zee was woelig. Ik was bang toen het stormde. Maar we hebben het allemaal overleefd. Ook de andere dieren die samen met mij reisden: drie koeien (van wie ik de melk drink), twee antilopen en twee paarden. En zo ben ik nu al een paar weken in Marseille. Het is eind mei. Morgen gaan we vertrekken. Het duurt dan ongeveer 40 dagen tot we in Parijs zijn.

Ik oefen hier in Marseille al een tijdje om te wandelen in en rond de stad. Ik wandel elke dag, samen met mijn twee begeleiders: Hassan en Atir. Atir is met mij meegekomen uit Soedan. Hij weet heel goed welke planten ik mag eten en welke niet. Daardoor kan ik veel langer leven dan de meeste wilde dieren die nu naar Europa worden gebracht. Koningen houden veel van

wilde dieren. Ze maken er graag indruk mee op hun volk. Maar ze weten niet wat ze die dieren te eten moeten geven. Dus gaan de dieren dood. En dan moeten de koningen weer nieuwe dieren laten komen.

Atir en Hassan slapen bij me in de stal. Binnenkort zal ik in de Jardin des Plantes in Parijs zijn. Zo heet de zoo daar. En ook daar zal Atir bij mij blijven. Hij zal slapen op een bed dat naast mijn hoofd staat. Dat vind ik wel gezellig. Maar daar moeten we dus eerst nog geraken. Morgen vertrekken we, al is het nog koud buiten. Het is al mei, maar het is een erg koude lente dit jaar. En het regent veel. Daarom heb ik een regenjas. Die heeft een lange rij knopen. Soms vergissen Hassan of Atir zich, en sluiten ze een knoopje verkeerd. Dan vloeken ze. Want het is veel werk om helemaal opnieuw te beginnen. Misschien denk je: waarom hebben ze er dan geen rits in gezet? Maar dat kan niet, want ook de rits bestaat nu nog niet. Die wordt pas in 1893 uitgevonden.

Naast Hassan en Atir gaat er nog iemand mee van Marseille naar Parijs: meneer Saint-Hilaire.

De hele tijd rent hij heen en weer. Hij moet van alles regelen. Hij is een beroemd wetenschapper, die houdt van rare misvormingen bij mensen. Maar nu moet hij ervoor zorgen dat ik gezond in Parijs raak. Daarover heeft hij veel stress. Ik zie hem vaak met een zakdoek het zweet van zijn voorhoofd vegen en zuchten. Iedere dag moet hij een stal vinden waarin we kunnen overnachten. Maar geen enkele stal in Frankrijk is hoog genoeg voor mij. Dus moeten boeren hun dak openbreken.

‘Ben je gek?’ zeggen veel boeren als meneer Saint-Hilaire hen vraagt om het dak van hun koeienstal te halen. Dan moet hij die boeren overtuigen. Hij zegt dat het uniek is om een giraf in huis te hebben voor een nacht. Dat veel mensen jaloers zullen zijn. Dat anderen er alleen maar van kunnen dromen om eens een giraf op bezoek te hebben.

Het wandelen gaat vlot. Ik ben getraind door al mijn wandelingen in Marseille. Alleen in het dorpje Tain gaat het een keer mis. Daar trap ik in een roestige spijker. Mijn begeleiders raken helemaal in paniek. Ze denken dat ik dood zal gaan. Meneer Saint-Hilaire bidt tot zijn god,

in de hoop dat ik het overleef. Atir en Hassan verzorgen mijn hoof. Zo ontsteekt de wonde niet. Na dat ongeluk doe ik soms laarsjes aan, om mijn hoeven te beschermen.

De hele tocht lang staan mensen aan de kant van de weg naar me te kijken. Ze willen me aaien. De smartphone bestaat nog niet, anders zouden ze vast allemaal een selfie met me willen maken. Op het grote plein in de stad Lyon komen 30.000 mensen naar me kijken. Ik voel me een rockster. Maar het wordt me een beetje te veel. Ik steiger. De politie noteert dat de schade niet zo erg is. Kleine Madeleine heeft alleen een gebroken arm en een paar paarden zijn flink geschrokken. Dat is alles.

Onderweg geniet ik het meest van de mooie bloemen. De velden staan vol klaprozen. Die bloemen heb ik nog nooit eerder gezien. Ze kleuren de velden rood. We wandelen ook langs wijngaarden en bossen. Het landschap is iedere dag anders.

Ik ben blij wanneer we eindelijk in Parijs zijn. Maar veel rusten kan ik niet. Elke dag moet ik

me tonen in de dierentuin, aan alle mensen die naar me komen kijken. En dat zijn er heel veel. Duizenden. Jaren aan een stuk. Tot aan mijn dood houden mensen erg veel van me. Dat komt vooral omdat ik geen kwaad in mij heb. Ik ben een heel braaf dier. Mensen lijken wel een beetje verliefd op me. Ze noemen me ‘hare koninklijke hoogheid’, of ‘onze exotische dochter’. In de winkels kan je spullen kopen waar ik op sta: borden en kopjes, sjaals en jurken met vlekken zoals die van mijn vacht. Zelfs giraffen-kapsels zijn in de mode. Omdat zo een kapsel heel hoog is, moeten vrouwen die het dragen op de grond van hun koets zitten. Dat vind ik grappig.

Als jij, lezer, nu 200 jaar na mijn tocht eens naar de dierentuin gaat, ga dan zeker naar de giraffen. Kijk eens met een frisse blik. Alsof je nog nooit eerder een giraf zag. Niet in het echt, niet op een T-shirt of op een puzzel. Niet in een boek en niet op het internet. Dan krijg je misschien ook knikkende knieën. En doe de giraffen dan zeker ook de groeten van mij, Zarafa, de eerste giraf in Frankrijk, die te voet van Marseille naar Parijs wandelde.

